

ДИНАМІКА ПОЛІМЕРНИХ ОЗНАК ПЕРЕДНЬОСПИНКИ КОЛОРАДСЬКОГО ЖУКА ДО ТА ПІСЛЯ ОБПРИСКУВАННЯ ПІД ВПЛИВОМ ІНСЕКТИЦИДІВ

Тишковець Г., Email geodeziya@tsatu.edu.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Колорадський жук є одним з найбільш поширених і небезпечних шкідників рослин сімейства пасльонових. Шкідливість даного виду пояснюється значною екологічною пластичністю, що дозволяє йому адаптуватися до змін умов середовища проживання. Широкий адаптивний потенціал визначається високим ступенем генетичного, біохімічного і фенотипового поліморфізму, що створює можливості для подальших мікроеволюційних перетворень. Для вдосконалення системи захисту рослин від колорадського жука і контролю його чисельності ефективно застосування моніторингу мікроеволюційних перетворень в популяціях з метою визначення напрямків адаптації до абіотичних і біотичних факторів середовища. В якості індикаторного показника адаптаціогенеза може служити зміна фенотипової структури популяції колорадського жука.

Матеріалами для виконання роботи були ентомологічні збори в агроценозах Херсонської області Іванівського району села Воскресенка, зібрані протягом вегетаційного періоду 2018 року. Для проведення дослідження було обрано пробну площу на якій збір потрібного матеріалу проводився в два етапи до обприскування та після. Аналіз меланізованого рисунка покривів колорадського жука проводили за класифікацією фенів рисунків передньоспинки [1]. Загальний обсяг вибірки дорівнював 100 особинам.

В умовах зазначеної пробної площі до періоду обприскування у представників виду *Leptinotarsa decemlineata* відмічалось переважання 9-го типу фенів пронотуму (32%). Всього на пробній площі відмічалось 6-ть типів фенів. Найменша дільова участь у 5-ї біоморфи (9%). Після обприскування зустрічалось переважання 6-го типу (40%). 7-ма біоморфа (9%) відзначалася найменше (рис.1).

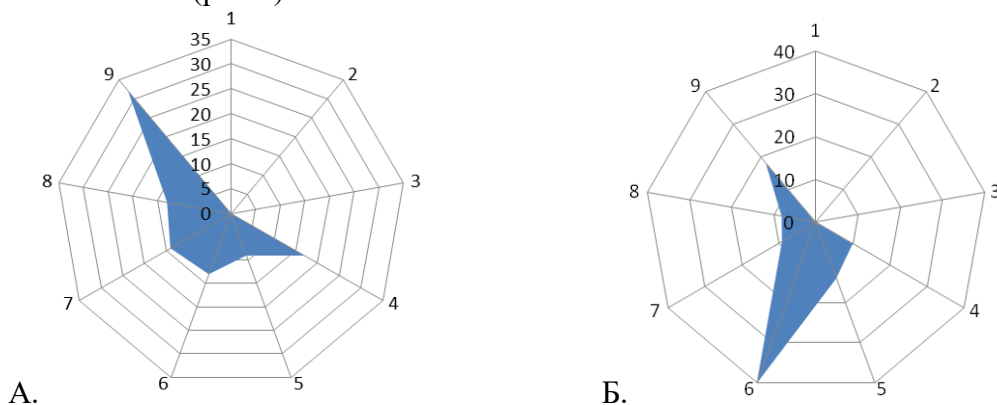

Рисунок 1 – Динаміка дільової частини фенів передньоспинки до (А) та після (Б) обприскування

При зіставленні даних спостерігається зміна відсотків трапляння фенів, яка зумовлена різким збільшенням 6-ї форми малюнку жуків на першій пробній площі після обприскування та відповідне зниження дільової участі інших фенів. Натомість на ділянці контрольного збору переважають жуки із 6-тим типом фенів у забарвленні переньоспинки

Таким чином обприскування інсектицидами призводить до змін поліморфних ознак колорадського жука, що можна використовувати при проведенні біоіндикаційних досліджень агроценозів.

Список використаних джерел

1. Удалов М. Б. Изменения уровня полиморфизма в популяциях колорадского жука на Южном Урале / М. Б. Удалов, Г. В. Беньковская // Экол. генетика. – 2010. №VIII (3). – С. 61–66.

Науковий керівник: Щербина В.В., к.б.н., доц.